

Adresseliste

Løyve til felling av ein jerv i Odda, Ullensvang og Eidfjord kommunar

Det regionale fellingslaget for rovvilt i Hordaland får løyve til skadefelling av ein jerv i Odda, Ullensvang og Eidfjord kommunar. Løyvet gjeld i tida frå 18. august til og med 31. august 2017. Fellingsforsøket skal koordinerast med det regionale fellingslaget i Rogaland.

Løyvet er gitt i medhald av naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. og §§ 1 og 3. Det er knytt vilkår til løyvet.

Vi viser til felles søknad frå Norsk Sau og Geit, Bondelaget og Bonde- og småbrukarlaget i Rogaland, Hordaland, Telemark, Aust- og Vest-Agder. Det er søkt om løyve til felling av ein skadegjerande jerv i grensetraktene mellom fylka. Søknaden er datert 15. august, og vart journalført hos oss 17. august 2017. Vi handsamar berre den delen av søknaden som gjeld skadefelling i Hordaland fylke, men i dialog med Fylkesmannen i Rogaland.

Innhald i søknaden

Søknaden er fremma på bakgrunn av funn av eitt lam antatt drepen av jerv i Suldal den 14. august 2017. Det har i delar av det aktuelle området vore store tap av sau til jerv dei siste åra. Søkjar skriv at ein jerv med individnummer 3597 er antatt skadegjerar, og nyttar eit leveområde frå RV 7 i nord og til Åseral i sør. Det aktuelle området er skildra som eit viktig og prioritert utmarksbeite for sau med stor konsentrasjon av beitedyr. Erfaring har vist at jerv i området kan gjere stor skade på bufe. Det er difor søkt om løyve til felling av jerven for å redusere potensialet for vidare tap denne sesongen.

Følgjande punkt er spesielt trekt frem i søknaden:

- Søknaden gjeld for området avgrensa av RV7 i nord, E39/E18 i sør, RV41 i aust og RV13 i vest.
- Det er søkt om at løyvet skal gjelde frå dags dato og til 9. september 2017.
- Fellingsforsøket blir organisert av dei fylkesvise fellingslaga.
- Det er bedt om opning for bruk av naudsynt lys til felling av jerv, samt naudsynt transport av personell inn i fjellet ved bruk av helikopter eller annan motorisert ferdsel etter behov.

- Det er bedt om unntak for bandtvang i samband med naudsynt bruk av hund i fellingsforsøket.
- Fylkesmennene i dei aktuelle fylka bør samkøyre handsaming av søknaden slik at vedtaka blir likelydande i dei ulike fylka.

Det er opplyst at beitelag i området har utvida tilsyn og gjennomfører tidleg sanking av sau for å redusere potensialet for tap av sau til jerv.

Bakgrunn

I 2015 vart det slått fast at jerv drap sau i Valldalen i Odda kommune. Dette året vart 22 kadaver dokumentert og 2 antatt drepne av jerv i Sveigen, Trossovdalen og Slettedalen. Dette resulterte i at ein sau og 77 lam vart erstatta som tapt til jerv i området i 2015.

For å førebygge tap under påfølgjande beitesesong felte Statens naturoppsyn ein jerv ved Hadlaskard i Ullensvang den 11. april 2016. Dei følgde då spor etter to jervar frå Songa i Telemark og inn i Hordaland. Jerven som vart felt hadde skadar som truleg stamma frå kamp med ein annan jerv. Den felte jerven var ein hann med individnummer *J1400280 Ind240+*.

Mellom 11. august og 11. september 2016 vart det funne 44 kadaver dokumentert eller antatt drepne av jerv i Valldalen og kringliggjande område. På bakgrunn av dette fekk det regionale fellingslaget i Hordaland løyve til felling av ein jerv fram til lisensfellinga starta 10. september. Det vart òg funne kadaver i Suldal, og det vart sett i verk fellingsforsøk i Rogaland. Ingen av forsøka enda i felling. Fylkesmennene i Hordaland og Rogaland erstatta til saman ti sauer og 221 lam som tap til jerv i området i 2016.

I april 2017 gjennomførte Statens naturoppsyn ekstraordinært uttak av ein jerv i Kvanndalen i Suldal, rett ved grensa til Hordaland. Etter DNA-analyse blei det slått fast at denne jerven var ein hann med individnummer *J1407506 Ind3713+*, og vart første gong registrert i Skjåk i Oppland den 5. januar 2017. Vi kjenner til eitt anna individ som er registrert i området dei siste åra. Dette er ein hann med individnummer *J1404771 Ind3597*. Den 5. mai vart det sett i verk nytt ekstraordinært uttak i Odda og Suldal kommunar, men Statens naturoppsyn rykte ikkje ut på grunn av vêr og føretilhøve i perioden løyvet gjaldt.

Den 13. august 2017 vart det funne eitt kadaver ved Brudle i Suldal, og Statens naturoppsyn har påvist at dette vart drepen av jerv. I etterkant av dette er det funne fleire kadaver i Kvanndalen med jerv som antatt skadegjerar. Den 18. august vart to nye kadaver dokumentert drepne av jerv i Røldal.

Juridisk grunnlag og politiske føringar

Dei rettslege rammene for avgjerda er naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b og §§ 77, jf. rovviltforskrifta § 9, jf. òg §§ 1, 3 og 8.

Naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b opnar for uttak av vilt for å hindre skade på bufe. Naturmangfaldlova § 77, jf. rovviltforskrifta § 9 gir Fylkesmannen mynde til å fatte vedtak om skadefelling av jerv for å hindre framtidig skade. Uttak må skje innanfor rammene fastsett i naturmangfaldlova § 5 og rovviltforskrifta §§ 1-9.

Naturmangfaldlova § 5 seier at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at dei skal kunne finnast i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde.

Rovviltforskrifta konkretiserer dette for rovvilt gjennom å definere nasjonale bestandsmål, legge opp til geografisk differensiert forvaltning og opne for avveging mellom rovvilt og andre viktige samfunnsinteresser, jf. §§ 1 og 3 og naturmangfaldlova § 14. Hordaland høyrer saman med Sogn og Fjordane, Rogaland og Vest Agder til region 1 der beitedyr skal ha prioritet.

Det er bestemt at soneinndelinga skal praktiserast tydeleg, jf. rovviltforliket punkt 2.2.19. Dette er ytterlegare presisert i brev frå klima- og miljøministeren til fylkesmennene og rovviltnemndene 28. april 2014. Her står det at det skal vere låg terskel for felling av rovvilt i prioriterte beiteområde der rovdyr har gjort skade eller kan rekne med at dei vil gjere skade. I forvaltingsplanen for rovvilt i region 1 har rovviltnemnda lagt opp til at felling skal vere det viktigaste førebyggjande tiltaket for å redusere skade på bufe til eit minimum. Fylkesmannen skal vektlegge føringane i den regionale forvaltingsplanen under handsaming av skadefellingssøknadar, jf. rovviltforskrifta § 9.

Skadefelling på vilkår etter rovviltforskrifta § 9 kan skje innanfor ei kvote fastsett av den regionale rovviltnemnda, jf. § 8. Kvoten for skadefelling på vilkår av jerv i perioden 1. juni 2017 til og med 15. februar 2018 er sett til åtte dyr.

Dei miljørettslege prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 skal alltid vurderast ved utøving av offentlig mynde som kan påverke naturmangfald, jf. § 7.

Fylkesmannens vurdering

Kunnskap om jerv frå Rovdata sitt nasjonale overvakingsprogram, dialog med Statens naturoppsyn, Forvaltingsplanen for rovvilt i region 1 og tapshistorikken i området ligg til grunn for avgjerda, jf. naturmangfaldlova § 8.

Jerv har status som sterkt trua på den norske raudlista for trua artar. For å ivareta ein levedyktig bestand i Noreg er det sett eit nasjonalt bestandsmål på 39 ungekull av jerv. Bestandsmålet for jerv er nådd kvart år sidan 2003, og i 2016 vart det registrert 50 kull. I region 1 er det ikkje mål om årlege ungekull av jerv.

Den skandinaviske jervepopulasjonen er tredelt og vår region høyrer til ein sørvestleg bestand med tyngdepunkt ved Snøhetta og kringliggjande fjellområde. Oppland fylke høyrer til region 3 som har mål om 4 årlege ungekull av jerv. Jervesonen ligg nord i Oppland og grensar til region 1 ved Indre Sogn. Det opptre difor jamleg jerv i region 1, for det aller meste i Sogn og Fjordane. Så langt sør som Hordaland og Hardangervidda er det berre sporadisk førekomst av jerv, og det ikkje registrert yngling her.

Sjølv om ein må rekne med at det vil vere streifande rovdyr i Hordaland har rovviltnemnda gjennom gjeldande forvaltingsplan ei målsetting om at det ikkje skal vere skadegjerande rovpattedyr i regionen. Uttak av streifdyr i Hordaland vil etter vår vurdering ha liten påverknad på det nasjonale bestandsmålet og vil ikkje true bestanden si overleving, jf. § 10 i naturmangfaldlova om økosystemtilnærming og samla belastning. Vi meiner at vi har god kunnskap om effektane av eit eventuelt uttak, og føre-var-prinsippet i naturmangfaldlova § 9 er difor tillagt liten vekt.

Skadefelling kan berre settast i verk dersom det ikkje finst andre tilfredsstillande løysingar ut frå prinsippet om geografisk differensiert forvaltning, jf. rovviltforskrifta § 9. Området sin

verdi som beitemark, omfanget og utvikling av skadane, potensialet for framtidige skadar og moglegheita for å gjennomføre førebyggjande tiltak vert vurdert spesielt.

Området er eit viktig beiteområde og det er fleire aktive beitelag i Valldalen og i dalføra mot nord og aust. I følgje data frå organisert beitebruk vart det i 2016 sleppt om lag 2500 sauer og 5600 lam på beite berre mellom dei fem beitelaga rundt Valldalen. På grunn av den store mengda dyr som går i området og historikken med dokumenterte tap til jerv i same område to år på rad, i tillegg til påviste tap til jerv i grenseområda mellom Hordaland og Rogaland i år meiner vi at vilkåra for å iverksette felling er oppfylte, jf. rovviltforskrifta § 9. Rovviltnemnda har lagt opp til låg terskel for uttak av skadegjerande rovdyr i region 1 og vår vurdering er difor at skadefelling er eit riktig verkemiddel sett i lys av prinsippet om geografisk differensiert forvalting.

Naturmangfaldlova § 12 sett krav til å nytte miljøforsvarlege teknikkar og metodar ut frå eit best mogleg resultat for samfunnet. Motorisert ferdsel i utmark er forbode gjennom motorferdselslova § 3, og Fylkesmannen meiner på generelt grunnlag at det bør vere underlagt restriktiv praksis. Likevel er det kommunane som forvaltar regelverket om motorferdsel, og eventuell søknad om transport av jegerar og utstyr må rettast til kommunen.

Når det kjem til bruk av laus hund (ikkje laus på drevet halsande) til jakt på jerv, kan Fylkesmannen gi dispensasjon for dette, jf. rovviltforskrifta § 9. Fylkesmannen gir med dette dispensasjon til bruk av laus hund i tilknytning til skadefellinga, men minner om at det også må søkast av kommunen i høve til hundelova.

Vidare vil det vere naturleg å bruke kunstig lys i samband med oppsyn av saueflokkar på kvelden/natta, i form av lommelykt eller nattkikkert. Om ein då skulle få ein jerv i nærleiken av saueflokken, vil det vere ulogisk å skru dette av for å skyta på jerven. Me gir derfor også dispensasjon til bruk av kunstig lys jf. viltlova, kap VI, § 20, i samband med jakta i ovanfornemnte situasjon, jf. rovviltforskrifta § 9. Dette skal ikkje vere fastmontert på våpen.

Vi vurderer naturmangfaldlova § 11 som seier at kostnadane ved miljøydelegging skal berast av tiltakshavar, som lite relevant i denne samband.

Etter ei samla vurdering meiner vi at vilkåra for å gi løyve til skadefelling av ein jerv er til stades.

Vedtak

Det regionale fellingslaget for rovvilt i Hordaland får løyve til skadefelling av ein jerv i Odda, Ullensvang og Eidfjord kommunar. Løyvet gjeld i perioden 18. august til og med 31. august 2017.

Vedtaket er heimla i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvalting av rovvilt § 9, jf. òg §§ 1 og 3. Følgjande vilkår er knytt til løyvet:

1. Det regionale fellingslaget for rovvilt i Hordaland er ansvarlege for fellingsforsøket. Fellingsforsøket skal organiserast og leiast av fellingsleiarar Arne Sangolt og Terje Mala. Dersom andre jegerar skal involverast er fellingsleiar ansvarleg for å utnemne desse. Alle i fellingslaget skal vere kjente med innhaldet i dette brevet og dei generelle reglane i rovviltforskrifta og i forskrift om utøving av jakt, felling og fangst.

2. Tillate område for felling er området sør for riksveg 7 og aust for riksveg 13, avgrensa mot sør og aust av fylkesgrensa. Delar av Odda, Ullensvang og Eidfjord kommunar inngår i jaktområdet.
3. Skadefellingsforsøket skal rettast mot skadegjerande individ. Dersom det er mistanke om yngling skal Statens naturoppsyn og Fylkesmannen kontaktast snarast.
4. Fellingsforsøk og felling kan skje uavhengig av grunneigar sin einerett til jakt og fangst, jf. viltlova § 35.
5. Ved fellingsforsøk skal det nyttast våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. forskrift om utøving av jakt, felling og fangst §§ 15 og 16.
6. Deltakarar i fellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve seinast i 2016 og vere registrerte som lisensjegerar.
7. Bruk av laus hund må berre skje etter løyve frå kommune.
8. Ved funn av daude dyr kan desse nyttast som åte etter avtale med eigar. Bruk av kunstig lys i samband med eventuelle åter, eller i samband med oppsyn om nettene vil vere tillate. Slikt utstyr skal ikkje vere fastmontert på våpen.
9. Fellingsleiar har ansvar for at fellingsforsøket blir koordinert med fellingslag i tilgrensande fylke, og skal sørge for god kommunikasjon mellom fellingslaga i heile perioden.
10. Fellingsleiar skal kontakte Statens naturoppsyn for rettleiing og praktisk informasjon før fellingsforsøket startar, og sørge for god dialog undervegs.
11. Felling eller forsøk på felling skal straks meldast til Fylkesmannen (900 93 615/938 90 055) og Statens naturoppsyn (480 94 364). Den som feller dyr skal framvise felt dyr for Statens naturoppsyn for kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale. Skyttar skal kunne påvise fellingsstad eller skotplass etter oppmoding frå Statens naturoppsyn, Fylkesmannen eller politiet, jf. rovviltforskrifta § 16.
12. Felt jerv i medhald av dette løyvet er viltfondet sin eigedom. Ingen kan på noko vis gjere seg nytte av felt dyr eller delar av dyret utan samtykke frå Miljødirektoratet. Felt dyr skal så raskt som mogleg fraktast til Norsk institutt for naturforskning i Trondheim.
13. Dersom jerv blir skadeskoten pliktar dei ansvarlege å gjere det dei kan for å avlive dyret snarast mogleg. Skyttar pliktar å forvise seg om dyr det er skote på er treft eller ikkje. Ved skadeskyting skal skyttar straks melde frå til Fylkesmannen, Statens naturoppsyn og næraste politimynde. Fylkesmannen avgjer vidare gjennomføring og avslutting av fellingsforsøk. Fellingslaget pliktar å delta i ettersøk utan vederlag.
14. Fylkesmannen kan til ein kvar tid endre eitt eller fleire av vilkåra, eller trekke tilbake løyvet.

Økonomisk godtgjersle for fellingsforsøket

Fylkesmannen føreset at fellingsforsøket blir gjennomført på ein effektiv og hensiktsmessig måte. Vi legg til grunn at regionalt oppnemnde fellingslag er omfatta av kompensasjonsordninga på lik linje med kommunalt oppnemnte lag, jf. kommentarane til rovviltforskrifta § 9a.

Det blir sett av ei ramme på totalt kr 30 000 til fellingsforsøket:

- Fylkesmannen kan dekke direkte og dokumenterte utgifter til fellingsforsøket opp til kr 10 000.
- Deltakarar i fellingslaget har krav på godtgjering på same vis som kommunale fellingslag jf. rovviltforskrifta § 9a. Brev frå Miljødepartementet av 15.09.2011 set føringar for praktisering av § 9a. Døgnsatsen per jeger er maksimalt kr 1400. Dette gjeld for døgn der jegeren har vore aktiv i forsøk på skadefelling. Dersom jegeren berre har vore aktiv kort tid av døgnet, bør satsen justerast ned. Fylkesmannen set ei ramme på kr 20 000,- som kan nyttast til godtgjering, feriepengar og arbeidsgivaravgift. Fellingsleiar har ansvar for at fellinga blir utført innanfor budsjettet for godtgjering.

Det regionale fellingslaget for rovvilt i Hordaland pliktar å sende skadefellingslogg til Fylkesmannen så snart som mogleg etter at fellingsforsøket er avslutta. Norges Jeger og Fiskeforbund Hordaland (NJFF Hordaland) pliktar å sørge for at deltakarar i fellingslaget fører timelister og oversikt over køyrde kilometer mm. NJFF Hordaland søker Fylkesmannen i Hordaland om kompensasjon etter vilkåra som nemnt over innan to veker frå fellingsforsøket er avslutta.

Klagerett

Alle med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket innan tre veker får ein er gjort kjent med det, jf. forvaltingslova §§ 28. Klage skal stilast til Miljødirektoratet, men sendast til Fylkesmannen i Hordaland.

Med helsing

Stein Byrkjeland
ass. miljøvernssjef

Jørgen Aarø
rådgjevar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Mottakarar

Arne Sangolt	aastasa@online.no		
Eidfjord kommune	Simadalsvegen 1	5783	Eidfjord

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	Arendal
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Fylkesmannen i Telemark	Statens hus	3708	Skien
Hardanger lensmannsdistrikt	post.hordaland@politiet.no		
Hardangervidda fjelloppsyn	hardangervidda.fjelloppsyn@fjellstyrene.no		
Hordaland Sau og Geit	reidar.kallestad@online.no		
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brummundal
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Naturvernforbundet Hordaland	hordaland@naturvernforbundet.no		
Norges jeger og fiskeforbund - Hordaland	Tverrgaten 4/6	5017	Bergen
Odda kommune	Opheimsgata 31	5750	Odda
Rogaland Sau og Geit	mjbj@online.no		
Rovviltnemnda i region 1 v/Aleksander Heen	aleksander.heen@sfj.no		
SNO Bergen	ragni.nordas@miljodir.no		
SNO Hardangervidda	hardangervidda@miljodir.no		
SNO Rosendal	olaf.bratland@miljodir.no		
SNO Rovviltseksjonen Sogn og Fjordane og Hordaland	rein-arne.golf@miljodir.no		
Telemark Sau og Geit	jon.aslak@hotmail.com		
Terje Mala	terje.mala@lofthus.no		
Tilsynsutvalet i Hordaland	tilsynsutvalet.hordaland@ullensvang.herad.no		
Ullensvang herad	Heradshuset	5780	Kinsarvik